

Uutisia

toimittanut Arvi Yli-Hankala,
arvi.yli-hankala[at]uta.fi

Risto Avela

Heikki Laine

Päivi Nieminen

Alaosastolla on uusi johtokunta

Suomen Lääkäriliiton anestesioilogien alaosaston johtokunta uudistui vuodenvaihteessa. Puheenjohtajana aloitti Risto Avela Matti Viitasen lopetettua vetovastuunsa. Samalla johtokunta sai kaksi uutta jäsentä. Finnanest kysyi uuden johtokunnan jäseniltä muun muassa miten he päätyivät johtokuntaan ja mikä tökkii anestesialääkärin arjessa.

Kuka olet?

Risto Avela: – Työskentelen HYKSin silmä-korvasairaalassa. Virka-asemani on anestesia-apulaisylilääkäri. HYKSin pääluottamusmiehenä olen toiminut kohta seitsemän vuotta. Luottamusmiesurani alkoi Helsingin kaupungin palveluksessa 90-luvulla. Lääkärilakon jälkeen olen toiminut HUS-aluepäällikkönä.

– Asun vaimoni ja kolmen kissan kanssa Kirkkonummella, aikuiset lapseni asuvat Helsingissä.

– Järjestötoiminnan ohella liikun luonnossa usein kiikareiden tai kameran kanssa, ajoittain paineilmalaitteiden kanssa pinnan alapuolella. Lumityöt ovat kuuluneet tänä talvena harrastuksiini aikaisempaa useammin.

Heikki Laine: – Toimin anesthesiaylilääkärinä Mikkelin keskussairaalassa. Perheeseeni kuuluu hammaslääkäri-vaimo ja kolme tytärtä, 16-, 14- ja 6-vuotiaat.

– Harrastuksiani ovat perhe, raketelu, historia, addiktioasteisesti juoksu ja hiihto sekä murheiden laskevarjourheilu.

Heikki Laine on alaosaston varapuheenjohtaja.

Päivi Nieminen: – Työpaikkani on HUS/HYKS Jorvin sairaalan anestesiaosasto. Perheeseen kuuluu mies ja kolme jo aikuista lasta. Harrastuksena "maaseutuasuminen" ts. kakkosasunto maalla ja siellä kaiken-

lainen puuhastelu (puutarha, marjastus, käsityöt, ikuinen remontointi ja kunnostus). JUKO:n HYKS:n Jorvin sairaalan varaluottamusmies.

Päivi Nieminen on alaosaston tehokas sihteeri.

Tuija Kokkonen: – Sain erikoislääkärin paperit Kuopiosta vuonna 2006 ja siitä lähtien olen ollut KYS:n palkkalistoilla, myös ensihoitolääkärinä. Tällä hetkellä olen kuitenkin äitiyslomalla. Aiemmin olin SAY:n johtokunnassa kolmivuotiskauden ja NLY:n paikallisosaston toiminnassa olen edelleen mukana. Mielitekoina on matkustelu, hyvä ruoka ja sen tekeminen sekä viinit, kirjat ja satunnainen liikunta. Käsillä tekeminenkin on mukavaa, viime aikoina enimmäkseen neulominen ja valokuvaus.

Ulrica Kujansivu: – Työskentelen Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa Kokkolassa. Perheeseen kuuluu puoliso erikoissairaanhoitaja Olli Kujansivu, Anton (10), Saga (5) ja Adele (3).

– Harrastuksia ovat talvella hiihto ja laskettelu, kesällä puutarhanhoito ja mökkeily. Aikaa vievin harrastus lienee lasten kuljettaminen.

– Aikaisempia luottamustoimia ovat SML, Suomen Lääkäriliiton Kokkolan seudun paikallisosaston johtokunta vuodesta 1993 ja puheenjohtajuus vuodesta 2008.

Laura Paasio: – Asun Turussa ja

Tuija Kokkonen

Ulrica Kujansivu

Laura Paasio

Johanna Söderström

Johanna Tuukkanen

työskentelen erikoistuvana lääkäri-
nä TYKS:ssa, valmistun erikoislää-
käriksi näillä näkymin vuonna 2011.
Aiemmin olen työskennellyt Vaasan
keskussairaalassa ensin kesäkandina
ja sitten erikoistuvana lääkäri-
nä.

– Vapaa-aika kuluu koiran kans-
sa luonnossa liikkuen. Olen ns. puoli-
eläkkeellä oleva meripartiolainen,
eli en osallistu enää viikoittaiseen
toimintaan mutta kipparoin kesäisin
purjehduksia lippukunnan veneellä
ja käyn kouluttamassa lippukunnan
purjehduskursseilla. Lisäksi toimin
konsulttina veneen kunnostukseen
ja huoltoihin liittyvissä asioissa. Kes-
sän vapaa-ajat kuluvat tiiviisti mer-
rellä. Tänä keväänä olen vihdoon eh-
timässä myös laitesukelluskurssille.

Järjestöpestit löytyvät harrastus-
puolelta, ammatillisia luottamustoi-
mia tai järjestötoimintaa ei ole ai-
kaisemmin ollut.

Johanna Söderström: – Tällä het-
kellä olen töissä TYKS:ssa. Erikois-
tuminen on loppusuoralla, syksyl-
lä pitäisi saada erikoislääkärin pape-
rit. Perheeseen kuuluu kollegamies
ja kasa kituliaita huonekasveja. Har-
rastuksina on matkustelua ja urhei-
lua, musiikki on aina ollut myös tär-
keä osa elämää. Kieliopinnoista tällä
hetkellä on vuorossa espanja, kään-
nös-lauseet ja epäsäännöllisten ver-
bien taivutus ovat hyvää vastapai-
noa työlle. Vielä antoisampaa on
päästä hyödyntämään kielitaitoa
matkoilla. Aikaisempaa järjestötoi-
mintaa on ollut KuoLO ry:n halli-

tuksessa, FiMSIC:issä ja legendaari-
sen naishegemoniajärjestö Pimpuk-
ka ry:n aktiivijäsenenä.

Johanna Tuukkanen: – Työskente-
len hallinnollisena osastonylilääkä-
ri-
nä Keski-Suomen keskussairaalas-
sa. Perheeseen kuuluvat ortopedi-
mies ja kolme lasta: Sofia 14v, Pon-
tus 12v ja Lotta 9v.

– Harrastan perheen pyöri-
tyk-
sen ohella laskettelua, aikuisbalet-
tia, päätoimittamista ja muuta jär-
jestötoimintaa.

Miten päädyit Suomen Anestesiologit -aloesaston johtokuntaan?

Risto: – Edellinen puheenjohta-
ja Matti Virtanen houkutteli. Tähän
varmaan vaikutti yhteinen aikamme
Liiton järjestövaliokunnassa.

Heikki: – Taitavan delegoinnin seu-
rauksena.

Päivi: – Tulin johtokuntaan Marti-
na Bachmannin tilalle vuonna 2007.

Tuija: – Stepani Bendel puhui mi-
nut ympäri seuraajakseen.

Ulrica: – Johtokuntaan minut hou-
kutteli kollega Tuula Rajaniemi pa-
lattuani äitiyslomalta vuonna 2004.

Laura: – Pääluottamusmiehemme
Hannele Heine pyysi, koska edelli-

nen turkulaisedustaja Teijo Saari oli
luopumassa tehtävästä.

Johanna S: – Tuukkasen Johan-
na houkutteli mukaan, halusi kuu-
lemma jonkun edustamaan melkein
valmista erikoistuvaa lääkäriä ja jat-
kossa nuorta erikoislääkärikuntaa.
Olen aina ollut huono sanomaan ei
ja Johanna lupasi, että homma on
kivaa ja saa hyvän näköalapaikan
alan asioihin.

Johanna T: – Siitä on jo niin pit-
kä aika, että en muista. Rajaniemen
Tuulalla ja Kirsi-Marja Metsävainiol-
la taisi olla näpät pelissä.

Mitkä ovat mielestäsi anestesiologien aloesaston tärkeimmät tehtävät?

Risto: – Anestesiologien edunval-
vonta. Alaesasto voi antaa lausun-
toja ja ehdotuksia anestesiologien
työskentelyolosuhteiden parantami-
seksi. Erityisesti päivystysasiat ovat
anestesiaalääkäreille tärkeitä ja täten
myös aloesastolle tärkeä. Luonnolli-
sesti anestesiologien palkkakehityk-
sen seuraaminen verrattuna muihin
erikoisaloihin on tärkeää. Päivystys-
ansioiden tulisi heijastua myös vuo-
siloman ja palkallisten virkavapauk-
sien palkkaan.

Heikki: – Virallisesti edunvalvonta
mutta toimia myös linkkinä Lääkä-
riliiton ja jäsenistön välillä.

Päivi: – Järjestötietouden kasvataminen. Edunvalvontaan liittyvien asioiden seuranta valtakunnan tasolla ja epäkohtiin reagointi sekä puuttuminen mahdollisuuksien mukaan.

Tuija: – Erikoisalamme edunvalvonta, eikä vain palkka-asioissa.

Ulrica: – Toimia anestesioilogisten edunvalvonnallisten ja koulutuksellisten erityiskysymysten asiantuntijana Lääkäriliitossa. Erityisesti korostaisin pävyystysvaltaisen erikoisalan ongelmakohtia.

Laura: – Uutena jäsenenä kaikki alajaoston tehtävät ja mahdollisuudet eivät ole vielä täysin auenneet, vaan joka kokouksessa tulee esiin jotain uutta. Tällä hetkellä yhtenä tärkeimmistä tehtävistä on pitää huoli alan houkuttelevuudesta ja kehittää keinoja joilla alalle saisi uusia ihmisiä. Erikoisalallamme on myös kova pävyystysrasite, joten pävyystystyöolojen ja –palkkauksen kehittämistä huolehtiminen on aina tärkeää.

Johanna S: – Täytyy myöntää, että käsitykseni alaosaoston toiminnasta oli hyvin hämärä ennen tätä pestiä. Nyt hommaan mukaan päästyäni, pidän alaosaoston tärkeimpänä tehtävänä alamme edunvalvonnasta huolehtimista.

Johanna T: – Toimia anesthesioilogien äänitorvena Lääkäriliitossa. Vaikutuskanava, jota jäsenistön (= Lääkäriliittoon kuuluvat anesthesioilogit) kannattaa hyödyntää.

Toimiiko Suomen terveydenhuolto anesthesioilogin näkökulmasta? Muuttaisitko jotain?

Risto: – HYKSistä katsellen näyttää toimivan kohtalaisen hyvin. Tehohoitopaikoista ja kivunhoidon saatavuudessa lienee eniten puutteita anesthesioilogien näkökulmasta. Leikkauspöydälle päässeet potilaat voivat luottaa ammattitaitoomme.

Heikki: – Terveydenhuollossa tehdään lisääntyvässä määrin muuta kuin potilastyötä. Eri sairaaloissa tehdään samanaikaisesti erilaisia suunnittelu-, kehittämis- ja projektiluonteista työtä, mitä voitaisiin tehdä paljon enemmän valtakunnan tai edes ERVA-alueiden tasolla ja joka tällä hetkellä syö varsinkin pienten sairaaloiden resursseja kohtuuttomasti. Sairaaloiden yhdeksi tehtäväksi on tullut pyörän uudelleen keksiminen.

– Osa tietojärjestelmistä ei ole ainoastaan huonoja vaan ne ovat kammottavia, tolkuttoman kalliita ja vaarallisia. Kaikki kritiikki kakuu kuuroille korville. Tässä suhteessa Suomessa on sama tilanne kuin toukokuussa 1944: Ylijohdo ei korvaansa lotkauta etulinjan hätähuudoille ja ylijohdolla viitataan Sosiaali- ja terveysministeriöön. Kansallisen arkistoinnin pyhyyden turvin on sairaaloille tarjottu sellaisia järjestelmiä, että mielestäni niiden käyttöön otosta päättäneet pitäisi haastaa oikeuteen rikos- tai vahingonkorvauskanteiden perusteella.

Päivi: – Huolestuneena seuraan, miten tulevaisuudessa saamme rahat riittämään ja tasapuolisesti palvelua kaikille tarvitseville.

Tuija: – Onko tähän pakko vastata imetysaivoilla? Kyllä ja ei. Kyllä.

Ulrica: – Tavatessani preoperatiivisesti potilaita kohtaa väistämättä perusterveydenhuollon resurssipu-

lan. Kroonisesti sairaiden potilaiden hoito ja kontrolli ontuu. Perusterveydenhuollosta puuttuu jatkuvuus, eikä palopesäkkeiden sammuttaminen keikkafirmojen avulla palvele sitä väestönosaa, joka eniten tarvitsee terveydenhuoltoa. Eipä minulla ole lääkettä muutokseen, mutta pakottamalla nuoret lääkärit perusterveydenhuoltoon töihin ei lisänne alan houkuttelevuutta.

Johanna S: – Toistaiseksi olen säilyttänyt luottoni Suomen terveydenhuoltoon. Anesthesioilogin näkökulmasta mielenkiintoinen alue on yhteistyö ensihoidon ja sairaaloiden välillä. Tämä vaihtelee käsittääkseni paljon paikkakunnittain ja petraamisen varaa löytyy toisaalta paikoin hommat toimivat hienosti.

Suuri kompastuskivi terveydenhuollossa ovat hitaat ja epätarkoituksenmukaiset tietojärjestelmät. Näihin toivon hartaasti muutosta.

Johanna T: – Suomalainen erikoissairaanhoido toimii nykyisellään kohtuullisen hyvin, mikä on anesthesioilogin kannalta tärkeää. Perusterveydenhuollon puolella on sen sijaan suuria ongelmia.

– Suuri ongelma koko terveydenhuollossa on se, että lääkärin työajasta kuluu liian paljon kaikkeen muuhun kuin potilastyöhön. Potilaiden hoito pitäisi nostaa takaisin sille kuuluvalla paikalla eli kaiken toiminnan keskiöön.

– Priorisoinnin olisi korkea aika siirtyä seminaarisaleista arkiseen työhön. Mitkään resurssit eivät riitä, jos vielä kymmenenkin vuoden kuluttua kaikkea mahdollista hoitoa tarjotaan kaikille ottamatta huomioon potilaan perussairauksia, toimintakykyä ja tutkittuun tietoon perustuvaa arviota siitä, hyötyykö potilas hoidosta tai tuoko se lisää laatua elämään.

Mikä tökkii anestesia­lääkärin arjessa – vai onko kaikki jo kunnossa?

Risto: – Koko uran kestävä suuri päivystys­määrä on ongelma. Samoin ajoittain useiden anestesioiden hoitaminen saman aikaisesti – varsinkin kollegan sairastuttua, kun leikkauksia perutaan hyvin harvoin anestesiologipulan vuoksi.

Heikki: – Viittaa edellä olevaan. Potilastyö ja päivystäminen on työn suola ja siitä pidän.

Päivi: – Joustavuutta toivoisin. Jononpurkutoiminta on sujuvaa ja tehokasta ja jotain samanlaista toivoisi normaaliin arkeenkin. Tietenkin on tosiasia, että jononpurun lomassa et yritä tehdä mitään muuta työtä (kehittämistä, luentoa, ohjeita tms.).

Tuija: – Tällä hetkellä omassa arjessa ei mikään. Anestesia­lääkärin työn suola on työsidonnaisuus – sitä riittää jopa haavoihin hierottavaksi. Päivystysjärjestelyt tullevat jatkosakin puhututtamaan.

Ulrica: Itseäni mietityttää erikois­alamme yhtenäisyyden säilyminen. Keskussairaala-anestesiologia on oma erikoisalansa, jossa tarvitaan kaikkia taitoja ensihoidosta teho­hoitoon ja anestesian antoa vauvas­ta vaariin.

Juuri päivystämästä tultuani huomaan taas mieltäväni olemmeko ainoa erikoisala, jolla on partiolais­meininkiä, "aina valmiina". Antoisaa, mutta uuvuttavaa.

Laura: – Omassa arjessa tökkii eniten ison organisaation mukanaan tuoma kankeus ja vastakkaiset toimintatavat ja -ajatukset. Toisaal-

ta isossa organisaatiossa on joustavuutta työntekijämäärän ollessa suuri ja töiden jakautuessa useam­malle. Monessa pienemmässä paikassa on edelleen hankaluuksia uusien työntekijöiden rekrytoinnissa ja sitä myöden työn rasittavuus tökkii työ- ja päivystystaakan kasvaessa.

Johanna S: – Potilaiden perushoi­toon kuuluvien asioiden kasaantu­minen anestesia­lääkäreille tökkii. Esimerkiksi tavallinen tipanlaitto on taito, joka kuuluu jokaiselle lääkäri­lle (ja hoitajille), siihen ei pitäisi tarvita anestesia­lääkäreitä. Samoin monia muita asioita yritetään kaataa anestesia­lääkäreiden niskaan vaikka homma kuuluisi esim. osaston­lääkäri­lle. Olemme kai liian kilttiä sakkia, jota helposti hyväksikäytetään.

Pitkät päivystysvuorot tökkivät. Kannatan lyhyempiä päivystys­vuoroja, esim. viikonlopun jakamista 12 tunnin pätkiin. Kaikkien tiedossa ovat pitkien työrupeamien riskit sekä potilaiden että työntekijöiden kannalta. Toivottavasti klinikoiden johdoilla on rohkeutta ottaa asiaan edistyksellinen linja!

Johanna T: Anestesiologin toimen­kuva laajenee jatkuvasti. Uusimpana ilmiönä on poliklinikatyön tulo anestesia­lääkärin arkeen LEI­KO (leikkaukseen kotoa) – konseptin yleistyessä. Toimintoja laajen­nettaessa pitäisi muistaa lisätä myös resursseja, etteivät anestesia­lääkärit uuvahda kasvavan työtaakan alle.

Oletko ehtinyt hiihtämään tänä talvena?

Risto: – Olen kiertänyt kotini lähellä olevan golfkentän useasti – siis hiihtäen. Lisäksi olen ottanut parin vuoden tauon jälkeen lumikengät käyttööseen.

Heikki: – Paleltuneet poskipäät ja 500 km riittänevät vastaukseksi.

Päivi: – Hiihdetty on.

Tuija: – En. Toiveissa kuitenkin on.

Ulrica: – Olenpa hyvinkin. Hiihto­kausi alkoi Kuusamosta joulukuun alussa ja jatkuu täällä kotona edelleen. Voideltuna ovat sekä luistelu­että perinteisen hiihtotavan sukset. Valitsen hiihtotavan mielialan mukaan, pakkasraja on kuitenkin – 20 astetta. Hankikeliä odotellessa!!!

Laura: – En, turkulainen ei perinteisesti hiihdä. Sen sijaan pulkkamäessä on käyty ja jäällä kävelemässä. Jopa Aurajoki on tänä talvena jää­ty­nyt loistavaan kävelykuntoon.

Johanna S: – Kyllä, olen hiihtänyt kolme kertaa tähän mennessä. Ostin jopa uudet sukset! Alan vihdo­in toipua lapsuuden hippohiihdoista jää­neistä traumaista (pieleen mennyt voitelu ja sukset tökki alamäessäkin) ja hiihto alkaa taas viehättää. Lisäksi suosittelen kaikille pulkkamäkeen lähtöä. Me Turun erikoistuvat olem­me lähdössä jo kolmatta kertaa porukalla pulkkamäkeen. Rentoutta­vampaa ja hauskeempaa lajia ei ole!

Johanna T: – Kyllä vain, kaikenlaisilla suksilla!

*Johanna Tuukkanen
johanna.tuukkanen[a]fimnet.fi*

**Ota rohkeasti yhteyttä
alaosastoon!**

puheenjohtaja Risto Avela,
risto.avela[a]hus.fi

sihteeri Päivi Nieminen,
paivi.nieminen[a]hus.fi